

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alina Siatecka

Sędziowie: SSO Dariusz Kawula

SSO Dorota Maciejewska-Papież (spr.)

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań-Nowe Miasto Krzysztofa Lisieckiego

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017 r.

sprawy **Z. Ś.**

skazanego za przestępstwo z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 31 października 2016r., sygn. akt. III K 1122/15

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

a) punkcie 1 jako podstawę prawną wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności przyjmuje art.91 § 2 kk i art. 86 § 1 kk,

b) w punkcie 2, na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, z odbytej kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu sygn. akt VIII K 1077/14, zalicza okres od dnia 12.08.2015r do dnia 10.11.2015r;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. O. kwotę 147,60 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia skazanego w całości od uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania odwoławczego.

Dorota Maciejewska-Papież Alina Siatecka Dariusz Kawula

UZASADNIENIE

Z. Ś. skazany został prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie o sygnaturze akt VIII K 1077 / 14 za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 22 czerwca 2014r., za które wymierzono karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, która została wykonana;

II. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie o sygnaturze akt III K 24 /15 za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 2 września 2014 r., za które wymierzono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby, z zaliczeniem na poczet jej wykonania w przypadku zarządzenia, okresu zatrzymania w okresie od dnia 11 września 2014r. do dnia 12 września 2014r., przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 9 sierpnia 2016r. w sprawie o sygnaturze akt III Ko 1761 /16 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności, która nie została wykonana;

III. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie o sygnaturze akt III K 928 /13 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 11 września 2013r., za które wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, która została wykonana;

IV. Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2015r. w sprawie o sygnaturze akt III K 37 / 15:

- za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 14 listopada 2014r., za które wymierzono karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

- za przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 14 listopada 2014r., za które wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym wymierzono karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, która nie została wykonana;

V. Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie o sygnaturze akt III K 1078 /14:

- za ciąg przestępstw z art. 190 § 1 k.k. i art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. popełnione w okresie od stycznia 2014r. do dnia 18 października 2014r., za który to ciąg wymierzono karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- za przestępstwo z art. 193 k.k. popełnione w dniu 22 czerwca 2014r., za które wymierzono karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, która nie została wykonana;

VI. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie sygnatura akt III K 746 /15 za przestępstwo z art. 190 a k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie od dnia 15 listopada 2014r. do dnia 1 marca 2015r., za które wymierzono karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, która nie została wykonana;

VII. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie o sygnaturze akt III K 1239/15 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie od marca 2015 r. do dnia 12 kwietnia 2015r., za które wymierzono karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, która nie została wykonana;

VIII. Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 25 maja 2015r. w sprawie sygnatura akt III K 316 / 15 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 6 września 2014r., za które wymierzono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, która nie została wykonana;

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział III Karny wyrokiem łącznym z dnia 31 października 2016r., w sprawie o sygn. akt; III K 1122/15:

1. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone wobec skazanego Z. Ś. wyrokami wymienionymi w punktach I, II, III, V i VIII kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet wymierzonej skazanemu w punkcie 1. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres:

- z odbytej kary pozbawienia wolności w okresie od dnia 12 sierpnia 2015 r. do dnia 11 listopada 2015 r. orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie sygnatura akt VIII K 1077/14,

- z odbytej kary pozbawienia wolności w okresie od dnia 10 listopada 2015 r. do dnia 5 września 2016 r. orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie sygnatura akt III K 928/13,

- z odbytej kary pozbawienia wolności w okresie od dnia 22 czerwca 2014 r. do dnia 23 czerwca 2014 r. orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie sygnatura akt III K 1078 / 14;

3. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone wobec skazanego Z. Ś. wyrokami wymienionymi w punktach IV, VI i VII kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności połączył i wymierzył karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

4. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet wymierzonej skazanemu w punkcie 3. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres z odbytej kary pozbawienia wolności w okresie od dnia 5 września 2016 r. oraz w okresie od dnia 14 listopada 2014 r. do dnia 15 listopada 2014r. orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie sygnatura akt III K 37/15;

5. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające łączeniu w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym pozostawił odrębnemu wykonaniu;

6. na podstawie § 1 punkt 1 i 3, § 14 ustęp 5, § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. O. kwotę 225,60 złotych (brutto) z tytułu kosztów obrony z urzędu udzielonej skazanemu w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego;

7. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1983r., nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwolnił skazanego od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wyłożonych kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego i nie wymierzył mu opłaty.

Apelację od powyższego wyroku łącznego wywiódł obrońca skazanego zaskarżając przedmiotowy wyrok w części, tj. co do punktu 1. i 3. wyroku. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności, polegającą na niezastosowaniu przy wymiarze kary zasady pełnej absorpcji, a także na nieuwzględnieniu wszystkich okoliczności dotyczących skazanego mających istotny wpływ na wymiar kar łącznych.

Z uwagi na powyższe, obrońca skazanego wniósł o zmianę wyroku w punkcie 1. i 3. wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kar łącznych pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji, a ponadto o zasądzenie na rzecz obrońcy wyznaczonego z urzędu kosztów nieudzielonej pomocy prawnej w postępowaniu przed Sądem II instancji nieopłaconych nawet w części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedzenie apelacji umożliwiło poddanie wyroku Sądu I instancji kontroli instancyjnej, co w konsekwencji skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia w części, lecz z innych przyczyn niż wskazane w środku odwoławczym.

Na wstępie należy zauważyć, iż Sąd I instancji, wymierzając skazanemu kary łączne pozbawienia wolności, słusznie zastosował przepisy prawa karnego materialnego, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r., albowiem były one względniejsze dla skazanego. Argumentacja Sądu Rejonowego zasługuje na pełne poparcie, zatem nie ma potrzeby czynienia w tym zakresie ponownej analizy, a wystarczającym będzie odesłanie do stosownego fragmentu pisemnego uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

Podobnie ocenić należy również, co do zasady, sposób połączenia kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami jednostkowymi – spełniał on warunki określone art.85 kk (w brzmieniu przyjętym przez Sąd Rejonowy).

Okoliczności powyższe nie są zresztą przez skazanego ani przez jego obrońcę w żaden sposób kwestionowane.

Apelacja obrońcy skazanego nie zasługiwała na uwzględnienie, a to z uwagi na poniższe rozważania.

Nie sposób uznać za zasadny zarzut skarżącego, iż wymierzone skazanemu Z. Ś. kary łączne pozbawienia wolności są niewspółmiernie rażąco surowe.

W treści uzasadnienia wywiedzionego środka odwoławczego, obrońca podniósł, iż Sąd I instancji wymierzając kary łączne, w zasadzie zsumował podlegające łączeniu kary, nie uwzględniając przy tym wszystkich okoliczności dotyczących skazanego, mających wpływ na wymiar kar łącznych. Zdaniem apelującego, nie uwzględniono w szczególności prawidłowej postawy skazanego w czasie odbywania kary. Obrońca podniósł także, iż na wymiar kary łącznej, obok oceny zachowania skazanego w zakładzie karnym, istotny wpływ winien mieć również związek podmiotowo – przedmiotowy popełnionych przestępstw.

Przed przystąpieniem do oceny argumentów obrońcy jedynie tytułem przypomnienia należy wskazać, i kreując wymiar kary należy zwrócić uwagę „na te wszystkie okoliczności, które mają znaczenie dla realizacji celów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do skazanego, a także dla kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymiar kary, w tym i kary łącznej, ma ze swej istoty charakter ocenny i to, że orzeczona kara nie spełnia oczekiwań skazanego, a nawet w odczuciu społecznym może uchodzić za surową, nie oznacza, że można ją skutecznie kwestionować w postępowaniu odwoławczym. Co więcej, sam sąd odwoławczy nie jest uprawniony do modyfikowania kary, która w jego ocenie jest zbyt surowa. Chroniąc przyznaną sądowi pierwszej instancji swobodę wymiaru kary, ustawodawca pozwala ingerować w jego orzeczenie dopiero wówczas, gdy wymierzona kara cechuje się rażąco niewspółmiernością.” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2016 r., III KK 140/16, opublikowano w LEX)

Zatem „Na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi więc o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu niedającym się wręcz zaakceptować (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 1994 r., II KRN 189/94, OSN Prok. i Pr. 1995, Nr 5, poz. 18).

Kreując wymiar kary łącznej sąd przede wszystkim winien rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, zachodzi ścisły związek przedmiotowo – podmiotowy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2002 r., II KK 270/02). Ponadto sąd powinien dokonać oceny okoliczności, jakie zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków i zdecydować, czy okoliczności te przemawiają na korzyść skazanego, czy ich charakter jest zdecydowanie odmienny. Należy również pamiętać, że przy wymiarze kary łącznej nie bierze się pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kar za poszczególne przestępstwa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 13 lipca 1995 roku, II Akr 184/95, publ. Prok. i Pr. Z 1996r., z. 2-3, poz. 16; wyrok Sądu Najwyższego z 25 października 1983 roku IV KR 213/83, publ. OSNKW 1984, z. 5-6, poz. 65).

Z istoty instytucji kary łącznej wynika też, że kara ta może być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji (pochłonięcia przez karę najsurowszą pozostałych kar), zasady kumulacji (zsumowania kar jednostkowych) lub zasady asperacji, to jest pośredniej pomiędzy absorpcją a kumulacją.

Jakkolwiek warunkiem wydania wyroku łącznego jest popełnienie przez podsądnego co najmniej dwóch przestępstw, które zostały osądzone różnymi orzeczeniami, to jednak popełnienie kilku przestępstw powinno raczej skłaniać do odstąpienia od absorpcji kar, niż za nią przemawiać. Wymierzenie takiej kary (wg zasady pełnej absorpcji) prowadziłoby do premiowania sprawcy popełniającego więcej przestępstw, zatem prowadziłoby do praktycznej bezkarności innych zachowań zabronionych niż to za które orzeczono karę najsurowszą. Zatem całkowitą zasadę absorpcji stosować winno się wyjątkowo albo wtedy gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 maja 2008 r., II AKa 129/08, LEX nr 466456).

Podkreślić trzeba przy tym, iż „Wyrok łączny jest instytucją mającą racjonalizować wymiar kary, a nie służyć wyłącznie poprawie sytuacji skazanych. Dlatego też stosowanie absorpcji przy wymiarze kary łącznej nie może być sprzeczne z zapobiegawczymi i wychowawczymi celami kary i działać demoralizująco na sprawców przestępstw, służąc odbieraniu kary łącznej jako instytucji będącej swoistym premiowaniem popełniania przestępstw.” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22.09.2016r, III KK 140/16)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, uwzględniając wspomniane wyroki, należy stwierdzić, iż Sąd I instancji nie tylko, że prawidłowo ustalił, które kary orzeczone wobec skazanego mogą zostać objęte karami łącznymi ale też trafnie ustalił istotne okoliczności wpływające na wysokość tychże kar łącznych i właściwie ukształtował w wyroku łącznym sam ich wymiar słusznie uznając, że brak podstaw do zastosowania zasady pełnej absorpcji.

Zgodnie z przyjętymi w sprawie regułami wymiaru kary łącznej można ją było określić w przedziale od najwyższej z wymierzonych skazanemu kar jednostkowych pozbawienia wolności do sumy wymierzonych skazanemu kar, a zatem:

- w odniesieniu do pierwszej grupy wyroków - w granicach od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji) do 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności (przy zastosowaniu zasady kumulacji)
- co do drugiej grupy wyroków - w granicach od 10 miesięcy pozbawienia wolności do 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wbrew wywodom skarżącego, oceniając orzeczenie Sądu I instancji w przedmiocie rozmiaru wymierzonych skazanemu kar łącznych należy stwierdzić, iż kary: 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w stopniu właściwym uwzględniają okoliczności mające wpływ na ich wymiar, a argumenty przytoczone na poparcie tak wyartykułowanego stanowiska zasługują na całkowitą aprobatę.

Sąd I instancji uwzględnił również akcentowane przez apelującego okoliczności i nie sposób uznać, by nadał im niewłaściwe znaczenie.

Prawdą jest, że część z czynów (za których kary objęto następnie karą łączną) skierowana była przeciwko tym samym dobrom prawnie chronionym, aczkolwiek nie sposób pominąć, że i w tych przypadkach zachowanie oskarżonego wyczerpało ustawowe znamiona różnych przestępstw.

Można też mówić o pewnej bliskości czasowej pomiędzy częścią przestępstw objętych wyrokami jednostkowymi.

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazana powyżej bliskość czasowo-przedmiotowa powinna skłaniać Sąd do stosowania zasady zbliżonej do pełnej absorpcji, nie nakłada ona jednak na Sąd takowego obowiązku. Bezkrzytyczne zaakceptowanie takiego toku myślenia doprowadziłoby do niczym nieuzasadnionych uproszczeń, do kuriozalnej sytuacji w której opłacalne stałoby się popełnianie jak największej liczby przestępstw byle tylko zbliżonych rodzajowo i w krótkich odstępach czasu, gdyż kara i tak ostatecznie byłaby wykonana tylko za jedno z nich. Trzeba mieć przy tym na uwadze, iż przestępstwa będące przedmiotem postępowań w sprawach III K 37/15, III K 746/15 i III K 1239/15

zostały popełnione już po wydaniu wyroku w sprawie VIII K 1077/14, zatem skazany nie wyciągnął żadnych wniosków z pierwszego wyroku skazującego po raz kolejny lekceważąc porządek prawny.

Trudno też mówić, by kary orzeczone w poszczególnych sprawach miały wymiar symboliczny, nieznaczny, w żaden sposób nie rzutujący na wymiar potencjalnej kary łącznej.

Nie sposób także podzielić argumentu obrońcy skazanego mającego w pewien sposób usprawiedliwić popełnianie przestępstw przez skazanego tj., że skazany „dopuścił się większości przestępstw objętych zaskarżonym wyrokiem w krótkich odstępach czasowych w 2014 – 2015 r, po rozstaniu z partnerką, co stało się zarzewiem jego konfliktu z prawem” (k.262) – ewentualne problemy w życiu prywatnym, w relacjach z osobą bliską, nie mogą usprawiedliwiać popełnienia przestępstw i nie są okolicznością mającą „premiować”, czy pobłażliwie traktować sprawcę przestępstwa.

Podniesiony w apelacji argument konieczności zastosowania zasady pełnej absorpcji ze względu na postawę skazanego również nie mógł spowodować zmiany wysokości kar orzeczonych w wyroku łącznym.

Nie budzi wątpliwości, iż zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności nie jest negatywne (co więcej, skazany nie był karany dyscyplinarnie ale kilkakrotnie nagradzany regulaminowo). Właściwa postawa skazanego podczas wykonywania kary pozbawienia wolności, a nawet zachowania wyróżniające pozytywnie skazanego (takie jak regulaminowe nagrody, podjęta praca) nie mogą jednak usuwać w cień wszystkich pozostałych okoliczności istotnych dla określenia wymiaru kary łącznej.

Zgodzić należy się zatem z Sądem Rejonowym, że występujące w przedmiotowej sprawie okoliczności (dostrzeżone przez tenże Sąd – jak wynika z pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku łącznego), przemawiają za zastosowaniem zasady asperacji, a nie – jak chce tego obrońca – zasady absorpcji.

Stwierdzić należy, że kary łączne są swego rodzaju podsumowaniem przestępczej działalności sprawcy w okresie czasu objętym skazaniem.

Podkreślić przy tym należy, iż z akt niniejszej sprawy nie wynika, iżby po wydaniu wobec skazanego przedmiotowych wyroków jednostkowych zaistniały okoliczności (inne niż wynikające z opinii z zakładu karnego i pozytywnego postępowania skazanego), które przemawiałyby w szczególny sposób na jego korzyść. Z pewnością natomiast właściwa postawa skazanego ułatwi mu skorzystanie z dobrodziejstwa warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Powyższe ustalenia, zdaniem Sądu Okręgowego przekonują o tym, że wymierzenie skazanemu kar łącznych w innym niż orzeczonym wymiarze nie będzie w dostatecznym stopniu uwzględniało dyrektyw karania obowiązujących przy wymierzaniu kary łącznej.

W zaistniałej zatem w niniejszej sprawie sytuacji, kiedy sąd wymierzając kary łączne, uwzględnił wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, zatem, gdy granice swobodnego uznania sędziowskiego nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się pogodzić z wymaganiami wynikającymi z ustawowych dyrektyw determinujących wymiar kary nie można mówić o „rażącej niewspółmierności” tychże kar w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Nie można w szczególności stwierdzić, aby poprzez takie a nie inne ukształtowanie kary łącznej doszło do naruszenia zasady racjonalności wymiaru kary i zasady humanitaryzmu jej stosowania.

Korekty wymagało jednak określenie podstawy prawnej kary łącznej 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, albowiem objęto nią kary wymierzone za pojedyncze przestępstwa i karę orzeczoną za ciąg przestępstw. W doktrynie i orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż w takiej sytuacji procesowej prawidłową podstawą orzeczenia kary łącznej jest nie art. 85 kk. lecz art. 91 § 2 k.k. „Treść przepisu art. 91 § 2 k.k. jednoznacznie odnosi się do sytuacji, gdy sprawca popełnia w warunkach art. 85 k.k. dwa lub więcej ciągów przestępstw lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo. Zatem w każdym przypadku, gdy występuje ciąg przestępstw, łączenie kary za ten ciąg z innym skazaniem, o ile zachodzą warunki z art. 85 k.k., następuje według reguł wskazanych w art. 91 § 2 k.k. W odniesieniu do kary

pozbawienia wolności zasady te konkretyzuje art. 86 § 1 k.k.” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 listopada 2014 r., II AKa 369/14, opublikowane LEX) .

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że za podstawę prawną wspomnianej kary łącznej pozbawienia wolności przyjął art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k.

Jednocześnie wskazać należy, iż Sąd Rejonowy na poczet tejże orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, z odbytej kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, sygn. akt. VIII K 1077/14 błędnie zaliczył okres pozbawienia wolności, przyjmując go od dnia 12.08.2015 r. do dnia 11.11.2015 r. Jak wynika z zebranych dokumentów ów okres izolacji trwał od 12.08.2015r do **10.11.2015r.**

W związku z powyższym, wyroku Sąd Okręgowy zmienił i w tym zakresie wyrok Sądu I instancji i zaliczył skazanemu okres pozbawienia wolności od dnia 12.08.2015 r. do dnia 10.11.2015 r.

Nie dopatrując zarazem podstaw do jakiegokolwiek jeszcze innej ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia, w pozostałym zakresie się wyrok ten utrzymano w mocy.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu skazanemu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jednolity Dz. U. 2016.1995) oraz w oparciu o § 2, § 4 ust. 1 i 3 i § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. (Dz. U. z dnia 18 października 2016 r.).

Jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 k.p.k. zwolniono skazanego w całości od poniesienia kosztów postępowania odwoławczego albowiem przemawiały za tym względy słuszności i przekonanie Sądu, że w ustalonej jego sytuacji materialnej, nie posiadając stałych dochodów ani też istotnych składników majątku ruchomego lub nieruchomości, skazany faktycznie nie jest w stanie ponieść tych ciężarów bez uszczerbku w zaspokojeniu istotnych życiowych potrzeb.

Dorota Maciejewska-Papież Alina Siatecka Dariusz Kawula